

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ

សំណុំរឿង

លេខ : ១៤៣/០០៦/២០០៨

ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៨

សេចក្តីសម្រេច

លេខ : ០៩៩/០០៤/២០០៨ កបធ.ច

ចុះថ្ងៃទី ២៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៨

ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ជស/រកម/០៤៩៨/០៦ ចុះថ្ងៃទី ០៨ ខែ មេសា ឆ្នាំ១៩៩៨ ប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០៥ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ មករា ឆ្នាំ២០០៧ ប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និង ការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២៩៧/០៦ ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៧ ប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៩០២/០១៧ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ២០០២ ប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៦០៦/០១៩ ចុះថ្ងៃទី ២៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០០៦ ប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មមាត្រា ១៣ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១០៧/០០៦ ចុះថ្ងៃទី ៣១ ខែ មករា ឆ្នាំ២០០៧ ប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ

- បានឃើញសេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ បដិសេធពាក្យបណ្តឹងលេខ ០៦៤ ក.ទ.ដ.ប ចុះថ្ងៃទី ០៧ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ របស់លោកស្រី **ផែ ណារី**
- បានឃើញលិខិតផ្ទេរសិទ្ធិ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ របស់លោកស្រី **ផែ ណារី** ផ្ទេរសិទ្ធិជូនលោក **ហ៊ុន ឌុន** ដើម្បីរៀបចំបណ្តឹង និង ចូលរួមក្នុងសវនាការនៅក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ដើម្បីបដិសេធសេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៨
- បានឃើញពាក្យបណ្តឹងគ្មានលេខ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ របស់លោក **ហ៊ុន ឌុន** ជាបេក្ខជនបម្រុងលំដាប់លេខរៀងទី២ មណ្ឌលភ្នំពេញ គណបក្ស សម រង្ស៊ី តំណាងលោកស្រី **ផែ ណារី** ប្តឹងបដិសេធសេចក្តីសម្រេចរបស់ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះនៃគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ ។ អគ្គលេខាធិការដ្ឋានក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ បានទទួលពាក្យបណ្តឹងនេះ នៅថ្ងៃទី ១៩ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ វេលាម៉ោង ១១ និង ២៥ នាទី
- បានឃើញកំណត់ហេតុចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ របស់ក្រុមទី៣ នៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ សួរយកចម្លើយលោក **ហ៊ុន ឌុន** ជាដើមបណ្តឹង
- បានឃើញកំណត់ហេតុចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ របស់ក្រុមទី៣ នៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ សួរយកចម្លើយតំណាងគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ជាចុងចម្លើយ
- បានឃើញកំណត់ហេតុចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ របស់ក្រុមទី៣ នៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ សួរយកចម្លើយលោក **សោម សុផាត** ជាជនដែលត្រូវគេចោទ
- បានឃើញលិខិតលេខ ៨៥៣/០៨ គ.ជ.ប របស់ឯកឧត្តម **អ៊ឹម ស៊ុនធី** ប្រធានគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ចុះថ្ងៃទី ២២ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ ឧទ្ទេសនាមជូនឯកឧត្តម **ហាន សឌិ** សមាជិកគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត លោកជំទាវ **កុយ ច័ន្ទ** សមាជិកគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត និង លោក **កែ រិទ្ធី** អនុប្រធាននាយកដ្ឋានសេវាកម្មច្បាប់ និង វិវាទកម្មមកជាតំណាងគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត នៅក្នុងសវនាការជំនុំជម្រះជាសាធារណៈរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញថ្ងៃទី ២៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ វេលាម៉ោង ០៨ ព្រឹក

**ក្រោយពីបានស្តាប់របាយការណ៍របស់សមាជិករាយការណ៍
ក្រោយពីបានស្តាប់ចម្លើយរបស់គូភាគី និង សាក្សី
ក្រោយពីបានពិភាក្សារឿយត្រូវបានច្បាប់ហើយ**

- យល់ឃើញថា បណ្តឹងរបស់លោក **ហ៊ុន ឌុន** ជាបណ្តឹងស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលយោសនាបោះឆ្នោតស្របតាមមាត្រា ៧៣ ថ្មី នៃច្បាប់ស្តីពីការបោះឆ្នោតជ្រើសតាំងតំណាងរាស្ត្រ

- យល់ឃើញថា បណ្តឹងរបស់លោក **ហ៊ុន ឌុន** បានដាក់ក្នុងរយៈពេលដែលបានកំណត់តាមប្រការ ៨៨(ពីរ) នៃបទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងស្តីពីនីតិវិធីដែលត្រូវអនុវត្តនៅមុខក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ដូច្នោះក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ អាចទទួលបណ្តឹងនេះយកមកពិនិត្យបាន
- យល់ឃើញថា លោក **ហ៊ុន ឌុន** នៅពេលឆ្លើយចំពោះមុខក្រុមទី៣ នៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ក៏ដូចជាឆ្លើយនៅពេលសវនាការ លោក **ហ៊ុន ឌុន** បានអះអាងថា សុំបដិសេធសេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៨។ លោក **ហ៊ុន ឌុន** បានជូនសំអាងសាក្សី ០២ រូប ដែលដឹងរឿងនេះគឺ ÷ ឈ្មោះ **ខឹម មន្ទា** និង ឈ្មោះ **ពៅ ឆ្មារ សុខណា**
- យល់ឃើញថា នៅពេលសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញសួរថា តាមផ្លូវច្បាប់ បើយើងយកតែគ្នាយើងជាសាក្សី គេពិតជាពិបាកទទួលយកណាស់ លោក **ហ៊ុន ឌុន** ឆ្លើយថា ខ្ញុំយល់ដូច្នោះដែរ ប៉ុន្តែនៅពេលដាក់ពាក្យបណ្តឹងបើគ្មានសាក្សី គេនឹងបដិសេធ ។ លោក **ហ៊ុន ឌុន** បានបញ្ជាក់ថែមទៀត តាមសេចក្តីផ្តើមការណែនាំរបស់ម្ចាស់ផ្ទះ គាត់បានហែកក្រដាសនេះនៅក្រោយម៉ោងដប់ តាមបណ្តឹងក្រដាសមួយសន្លឹកនេះត្រូវបានហែកនៅម៉ោង ៩:៤៥ នាទីព្រឹក ដូច្នោះក្រដាសមួយសន្លឹកនេះ មិនអាចហែកម្តងទៀតនៅម៉ោងជាងដប់ទេ ។ ខ្ញុំទទួលស្គាល់ថា គ្មានសាក្សីណាបញ្ជាក់ច្បាស់ទេ ។ ខ្ញុំគ្រាន់តែចង់បានយុត្តិធម៌ ។ ខ្ញុំប្តឹងនេះគ្រាន់តែចង់បានការពិតទេ បើសិន **សោម សុផាត** ឆ្លើយថា " ឮ ខ្ញុំពីសដៃ បានហែកខិត្តប័ណ្ណនេះ ខ្ញុំនឹងដកពាក្យបណ្តឹងនេះចោល "
- យល់ឃើញថា នៅពេលសវនាការជំនុំជម្រះជាសាធារណៈឈ្មោះ **ខឹម មន្ទា** ឆ្លើយបញ្ជាក់ថា ខ្ញុំជាសមាជិកគណបក្ស សម រង្ស៊ី ។ នៅថ្ងៃទី ២៨ គ្នាខ្ញុំមានបួននាក់ដើរបិទខិត្តប័ណ្ណ ក្រោយវិហារចាមស្រាប់តែអ៊ុំស្រីដែលនៅអង្គុយមុខផ្ទះនោះប្រាប់ថា កុំបិទនៅកន្លែងនោះអី ខ្លាចត្រូវភ្ញៀវរហែកទាំងអស់គ្នាមកបិទកន្លែងនេះវិញ ខ្ញុំក៏អស់ខិត្តប័ណ្ណចែក ខ្ញុំក៏ធ្វើដំណើរត្រឡប់ក្រោយវិញដើរប្រហែលជាប្រាំម៉ែត្រឃើញគេហែក ហើយខ្ញុំក៏ឡូឡារកប្រដាប់ថតៗ អ្នកដែលហែករត់ចូលផ្ទះសំណាក់ ពួនទៅ
- យល់ឃើញថា នៅពេលសវនាការជំនុំជម្រះជាសាធារណៈឈ្មោះ **ពៅ ឆ្មារ សុខណា** ឆ្លើយបញ្ជាក់ថា ខ្ញុំជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាសង្កាត់ស្រះចក ជាសមាជិកគណបក្ស សម រង្ស៊ី ។ នៅថ្ងៃដែលនាងខ្ញុំចុះបិទខិត្តប័ណ្ណថ្ងៃទី ២៨ ថ្ងៃសៅរ៍វេលាម៉ោង ៩:៤៥ នាទី នៅពេលដែលនាងខ្ញុំបិទហើយមានបួនប្រុសម្នាក់បានមកបកមុខនាងខ្ញុំ មុននាងខ្ញុំបិទ ខ្ញុំបានសុំអ៊ុំស្រីម្នាក់ ផ្ទះហ្នឹង រួចហើយនាងខ្ញុំមិនមែនសុំបិទនៅផ្ទះគាត់ទេ នាងខ្ញុំសុំបិទជញ្ជាំងវិហារចាម គាត់ថាកុំបិទអីត្រូវទឹកភ្ញៀវរបក បិទខាងក្នុងវិញទៅ
- យល់ឃើញថា **សោម សុផាត** បានឆ្លើយនៅចំពោះមុខក្រុមទី៣ នៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ កាលពីថ្ងៃទី ២១ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ ថា " ខ្ញុំមិនដឹងថាហែកលិខិតអ្វីទេ ពីព្រោះខ្ញុំទៅស្ទូចត្រី ខ្ញុំមិនបានចាប់អារម្មណ៍ទៅលើអ្វីទេ " " គេចោទប្រកាន់ខ្ញុំមិនមែននៅថ្ងៃកើតហេតុនោះទេ ខ្ញុំចាំថ្ងៃសៅរ៍ "

ទី ២៨ ហើយនៅពេលភ្លាមៗដែលជាថ្ងៃគេចោទប្រកាន់នេះ គ្មានគេដេញចាប់ទេ ”

- យល់ឃើញថា **ខួប សាម៉ុន** ដែលជាម្ចាស់ផ្ទះបានឆ្លើយនៅចំពោះគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតថា “ កាលពីថ្ងៃទី ២៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០០៨ នៅវេលាម៉ោងប្រហែល ៩:៤៥ នាទី សកម្មជនគណបក្ស សម រង្ស៊ី បានយកខិត្តប័ណ្ណផ្សព្វផ្សាយមកបិទលើជញ្ជាំងខាងមុខផ្ទះរបស់ខ្ញុំបាទ ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតពីខ្ញុំបាទជាម្ចាស់ផ្ទះ ។ នៅពេលនោះ ខ្ញុំបាទមិនមានវត្តមាននៅផ្ទះទេ ប៉ុន្តែប្រពន្ធខ្ញុំបាទនៅផ្ទះ ដោយមិនបានដឹងថា គេយកខិត្តប័ណ្ណមកបិទនៅមុខផ្ទះឡើយ ។ នៅពេលខ្ញុំបាទត្រឡប់មកផ្ទះវិញ ខ្ញុំបាទបានឃើញខិត្តប័ណ្ណ ខ្ញុំបាទបានសួរទៅប្រពន្ធថា តើគណបក្សសមរង្ស៊ី បានសុំការអនុញ្ញាត ដើម្បីបិទខិត្តប័ណ្ណនៅមុខផ្ទះ ឬ អត់ ? ប្រពន្ធខ្ញុំបាទ បានឆ្លើយថា ឥតបានដឹងទេ ។ ខ្ញុំបាទក៏បានសម្រេចបិទខិត្តប័ណ្ណផ្សព្វផ្សាយនេះចេញពីជញ្ជាំងខាងមុខផ្ទះរបស់ខ្ញុំបាទចេញ ”

- យល់ឃើញថា ឯកឧត្តម **ហាន សន្និ** តំណាងគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត បានឆ្លើយចំពោះមុខក្រុមទី៣ នៃក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ថា “ គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត បានឱ្យនាយកដ្ឋាន (សេវាកម្ម) ច្បាប់ ចុះទៅទីកន្លែងកើតហេតុ ឥតមានភស្តុតាង អ្វីចោទលោក **សោម សុផាត** ជាអ្នកហែកទេ ។ លោក **ខួប សាម៉ុន** បានសំអាងថា គាត់ជាម្ចាស់ផ្ទះ ហើយគាត់បានហែក ពីព្រោះគេមិនបានសុំការអនុញ្ញាត ។ នៅក្នុងសវនាការលោកស្រី **ថៃ ណារី** បានឱ្យលោក **ហ៊ុន ថុល** ធ្វើជាតំណាង ហើយបញ្ជាក់ថា គាត់មិនបានប្តឹងពីម្ចាស់ផ្ទះនោះទេ តែប្តឹងលោក **សោម សុផាត**

- យល់ឃើញថា នៅពេលសវនាការជំនុំជម្រះជាសាធារណៈឯកឧត្តម **ហាន សន្និ** បានឆ្លើយបញ្ជាក់ថា ចំណុចសំខាន់ៗ ដែលជាមូលដ្ឋានរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ក្នុងការបដិសេធនាម្រាបៈ-

ចំណុចទី ១ : ដើមបណ្តឹងមិនបានផ្តល់ភស្តុតាង

ចំណុចទី ២ : សាក្សីដែលដើមចោទបានឱ្យមកបំភ្លឺ គឺជាមនុស្សក្នុងក្រុមការងារតែមួយ ហើយសាក្សីសំខាន់ដែលគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោតចង់សួរ គឺអ្នកដែលបានអនុញ្ញាតឱ្យបិទ តែភាគីដើមចោទបញ្ជាក់ថាមិនស្គាល់គាត់ទេ សាក្សីដើមចោទឆ្លើយថាជាម្តាយមីងរបស់ម្ចាស់ផ្ទះ ។ ម្ចាស់ផ្ទះឆ្លើយថាគ្មានមនុស្សចាស់ហើយគ្មានម្តាយមីងនៅផ្ទះខ្ញុំទេ

ចំណុចទី ៣ : គឺដើមចោទនិងចុងចោទព្រមព្រៀងថារឿងកើតឡើងនៅចន្លោះ ម៉ោង ៩:៣០ នាទីទៅម៉ោង ១០:០០ ។ ភាគីដើមចោទ ចោទប្រកាន់ ភាគីចុងចោទបដិសេធ ហើយដើម្បីឱ្យច្បាស់លាស់ទៅលើរឿងហ្នឹង គណៈកម្មការឃុំ សង្កាត់រៀបចំការបោះឆ្នោត គណៈកម្មការខេត្ត ក្រុងរៀបចំការបោះឆ្នោត និង គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ក៏បានចុះអង្កេតទាំងបី ។ ដល់ស្រាវជ្រាវទៅ ប្រជាពលរដ្ឋនៅជុំវិញ

នោះបញ្ជាក់ថា គ្មានកើតហេតុអ្វីទេនៅចន្លោះពេលម៉ោង ៩:៣០ នាទី ទៅ ម៉ោង ១០:០០ ហ្នឹង

ចំណុចទី ៤ : ម្ចាស់ផ្ទះដែលជាតួអង្គសំខាន់នៅក្នុងរឿងហ្នឹងបានសារភាព ហើយទទួលស្គាល់ថា គាត់ជាអ្នកបកខិត្តប័ណ្ណហ្នឹង ។ ដូច្នេះបើយោងទៅលើហេតុផលច្បាស់លាស់របៀប ហ្នឹងបញ្ជាក់ថា **សោម សុផាត** មិនបានហែក អ្នកហែកគឺជាម្ចាស់ផ្ទះ ដូច្នេះហើយ បានជាគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត សម្រេចបដិសេធបណ្តឹង ហើយឱ្យ **សោម សុផាត** រួចផុតពីការដាក់ទោសទៅតាមមាត្រាច្បាប់ ។

- យល់ឃើញថា តាមគោលការណ៍ច្បាប់វិមតិសង្ស័យត្រូវបានជាប្រយោជន៍ដល់ជនដែលត្រូវគេចោទ ។

**សម្រេច
ចំពោះមុខគុភារី**

មាត្រា ១.~ ទទួលពាក្យបណ្តឹងរបស់លោក **ហ៊ុន ឌុន** គ្មានលេខ ចុះថ្ងៃទី ១៩ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ ទុកជា ត្រឹមត្រូវតាមទម្រង់ច្បាប់ ប៉ុន្តែបដិសេធចោលដោយខុសនឹងគតិច្បាប់ ។

មាត្រា ២.~ តម្កល់សេចក្តីសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត ចុះថ្ងៃទី ១៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ ទុកជាបានការពេញទាំងមូល ។

មាត្រា ៣.~ សេចក្តីសម្រេចនេះ ប្រកាសនាសវនាការជាសាធារណៈនៅរាជធានីភ្នំពេញថ្ងៃទី ២៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៨ ជាសេចក្តីសម្រេចស្ថាពរ បិទផ្លូវតវ៉ា ហើយមានអានុភាពអនុវត្តទៅលើអំណាចទាំងអស់ ដែលមានចែងក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និង ត្រូវចុះផ្សាយក្នុងរាជកិច្ច ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៤ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ២០០៨
**ជ. ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ និង ជ. ក្រុមប្រឹក្សាជំនុំជម្រះ
ប្រធាន**

ឯក សំរុល